

BEZ
CHEMII
NA DRODZE

Debata oksfordzka

Kinga Sochocka
Karolina van Laere

Fundacja Poza Schematami 2021

Zadanie publiczne jest współfinansowane ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych, będących w dyspozycji Ministra Zdrowia w ramach konkursu przeprowadzonego przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii.

DEBATA OKSFORDZKA „BEZ CHEMII NA DRODZE”

TEZA DO DYSKUSJI:

- Kary za prowadzenie pod wpływem narkotyków powinny być takie same jak te za prowadzenie pod wpływem alkoholu.
- Kary za prowadzenie pod wpływem narkotyków powinny być surowsze niż te za prowadzenie pod wpływem alkoholu.

ODBIORCY: uczniowie szkół ponadpodstawowych.

CZAS TRWANIA:

- przygotowanie do zajęć – część I: praca własna uczniów,
- przygotowanie do zajęć – część II: 1 godzina dydaktyczna,
- debata oksfordzka: 2–3 godziny dydaktyczne.

FORMA REALIZACJI: debata oksfordzka online lub offline.

POMOCE:

Materiały dostępne na portalu www.bezchemiinadrodze.pl oraz www.dopalaczeinfo.pl

- Prowadzenie pod wpływem narkotyków – marihuana:

<https://bezchemiinadrodze.pl/prowadzenie-pod-wplywem-narkotykow-marihuana/>

- Prowadzenie pod wpływem narkotyków – stymulanty:

<https://bezchemiinadrodze.pl/prowadzenie-pod-wplywem-narkotykow-stymulanty/>

- Prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu:

<https://bezchemiinadrodze.pl/prowadzenie-pojazdu-pod-wplywem-alkoholu/>

- Zabójczy koktajl – alkohol i narkotyki:

<https://dopalaczeinfo.pl/strony/zabojczy-koktajl--alkohol-i-narkotyki-205>

- Za prowadzenie po użyciu narkotyków jest się karanym za wykroczenie czy za przestępstwo?

<https://bezchemiinadrodze.pl/za-prowadzenie-po-narkotykach-jest-sie-karanym-za-wykroczenie-czy-za-przestepstwo/>

- Wypadek pod wpływem środków odurzających – jakie grożą za to konsekwencje prawne?

<https://bezchemiinadrodze.pl/wypadek-pod-wplywem-srodkow-odurzajacych-jakie-groza-za-to-konsekwencje-prawne/>

PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ – CZĘŚĆ I

Tydzień przed zajęciami podziel uczniów na 4–5-osobowe zespoły.
Poproś ich o wykonanie jednego z trzech poniższych zadań.

ZADANIE NR 1

Zadaniem uczniów jest przygotowanie krótkiej prezentacji na podstawie informacji dostępnych na portalu www.bezchemiinnadrodze.pl dotyczących wpływu narkotyków na zdolność do prowadzenia pojazdów.

MATERIAŁY:

Prowadzenie pod wpływem narkotyków – marihuana
Prowadzenie pod wpływem narkotyków – stymulanty

ZADANIE NR 2

Zadaniem uczniów jest przygotowanie krótkiej prezentacji na podstawie informacji dostępnych na portalu www.bezchemiinnadrodze.pl oraz www.dopalaczeinfo.pl dotyczących wpływu alkoholu na zdolność do prowadzenia pojazdów.

MATERIAŁY:

Prowadzenie pojazdu pod wpływem alkoholu
Zabójczy koktajl – alkohol i narkotyki

ZADANIE NR 3

Zadaniem uczniów jest przygotowanie krótkiej prezentacji na podstawie informacji dostępnych na portalu www.bezchemiinnadrodze.pl dotyczących zagadnień prawnych związanych z użytkowaniem substancji psychoaktywnych przez osoby prowadzące pojazdy.

MATERIAŁY:

Za prowadzenie po użyciu narkotyków jest się karany za wykroczenie czy za przestępstwo?
Wypadek pod wpływem środków odurzających – jakie grożą za to konsekwencje prawne?

PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ – CZĘŚĆ II

W trakcie godziny wychowawczej omów z uczniami ich wspólną pracę.

Zacznij od rozmowy na temat przebiegu współpracy w poszczególnych grupach.

PYTANIA POMOCNICZE:

- W jaki sposób organizowaliście swoją pracę?
  - Jak się wam razem pracowało?
  - Co wam pomagało/przeszkadzało w procesie przygotowywania prezentacji?
-

Poproś poszczególne zespoły o przedstawienie stworzonych prezentacji na forum klasy.

Porozmawiaj z uczniami o ich przemyśleniach po wysłuchaniu wystąpień poszczególnych grup.

PYTANIA POMOCNICZE:

- Jakie informacje wydały wam się ważne w kontekście używania substancji psychoaktywnych przez osoby prowadzące pojazdy?
  - Co was szczególnie zastanowiło?
  - Jakie macie przemyślenia, wnioski?
-

Podsumowując, podkreśl, że używanie substancji psychoaktywnych przez osoby prowadzące pojazdy zawsze wiąże się z poważnym ryzykiem dla zdrowia i życia wszystkich uczestników ruchu drogowego. Dodaj, że pod wpływem alkoholu i narkotyków zdolność kierowców do prowadzenia, w tym do oceny własnych możliwości i ryzyka, jest poważnie zaburzona. Na koniec zapowiedz, że przedstawione informacje będą im przydatne do debaty, którą odbędą na kolejnych zajęciach.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

WPROWADZENIE

Wyjaśnij uczniom, że na dzisiejszych zajęciach będziecie zajmować się tematyką związaną z używaniem substancji psychoaktywnych przez uczestników ruchu drogowego. Podkreśl, że zajęcia te są elementem kampanii społecznej „Bez chemii na drodze”, realizowanej przez Fundację Poza Schematami jako zadanie publiczne w ramach Narodowego Programu Zdrowia i współfinansowane ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych, będących w dyspozycji Ministra Zdrowia w ramach konkursu przeprowadzonego przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii. Powiedz, że w ramach zajęć będziecie debatować nad konsekwencjami prawnymi związanymi z prowadzeniem pojazdów przez osoby będące pod wpływem substancji psychoaktywnych. Następnie zaprezentuj uczniom spot kampanii „Bez chemii na drodze”. Po obejrzeniu go zapytaj uczniów o ich wrażenia.

ORGANIZACJA ZAJĘĆ

Powiedz uczniom, że dzisiejsza dyskusja odbędzie się w formule debaty oksfordzkiej. Polega ona na konfrontacji argumentów prezentowanych przez zwolenników i przeciwników danej tezy. Prowadzi się ją według ściśle określonych zasad. Na zakończenie odbywa się głosowanie za lub przeciw tezie.

W zależności od tego, czy zamierzasz przeprowadzić debatę w wersji online czy offline, postępuj zgodnie z wybraną instrukcją.

DEBATA OFFLINE

ARGUMENTY ZA I PRZECIW. PRACA INDYWIDUALNA

Poproś uczniów, aby każdy z nich przygotował na kartce papieru jak najwięcej argumentów przemawiających za i przeciw wybranej tezie do dyskusji.

W zależności od potrzeb, przeznacz 5 do 10 minut na to zadanie. Powiedz, że przygotowane przez uczniów argumenty zostaną wykorzystane podczas dyskusji.

DEBATA ONLINE

ARGUMENTY ZA I PRZECIW. PRACA W GRUPACH

Podziel uczniów na trzy zespoły. Dla każdego z nich stwórz osobny wirtualny pokój, który daje możliwość prowadzenia dyskusji w ramach danej grupy. Dla ułatwienia identyfikacji danego zespołu, przekaz członkom każdego zespołu odpowiednie tła i poproś o ich ustawienie.

Zespół pierwszy – zwolennicy danej tezy – tło nr 1.

Zespół drugi – przeciwnicy danej tezy – tło nr 2.

Zespół trzeci – publiczność – tło nr 3.

Gdy uczniowie ustawią tła, poproś ich o:

Zespół pierwszy – wypisanie przynajmniej 10 argumentów przemawiających za daną tezę i ustalenie kolejności wypowiedzi dyskutantów.

Zespół drugi – wypisanie przynajmniej 10 argumentów przeciwnych danej tezie i ustalenie kolejności wypowiedzi dyskutantów.

DEBATA OFFLINE

PRZYGOTOWANIE DO DEBATY.

PRACA NA FORUM

Podziel uczniów na trzy zespoły. Pierwszy z nich przyjmie rolę publiczności. Spośród nich wybierz dwóch ochotników, którzy wcielą się w rolę Marszałka i Sekretarza.

ZADANIA MARSZAŁKA:

- czuwa nad przebiegiem debaty i kolejnością wypowiedzi,
- udziela i odbiera głos dyskutantom (w przypadku, gdy ktoś przekroczy swój czas na wypowiedź lub naruszy obowiązujące zasady),
- udziela głosu publiczności,
- dziękuje dyskutantom za ich wystąpienia,
- zarządza końcowe głosowanie, które rozstrzygnie o wygranym stanowisku.

ZADANIA SEKRETARZA:

- pilnuje czasu wystąpień,
- informuje dyskutantów o czasie, jaki pozostał im do końca wystąpienia,
- przelicza głosy w trakcie głosowania.

Zadaniem drugiego zespołu będzie obrona danej tezy; natomiast trzeciego – obrona stanowiska przeciwnego. Oba zespoły siadają naprzeciwko siebie.

DEBATA ONLINE

Zespół trzeci – wypisanie przynajmniej 10 argumentów, w tym połowę argumentów za, a drugą połowę przeciw danej tezie.

W zależności od potrzeb, przeznacz 5 do 10 minut na to zadanie.

PRZYGOTOWANIE DO DEBATY.

PRACA NA FORUM

Powiedz uczniom, że ze względu na formułę pracy online, sam/sama wcielisz się w rolę Marszałka i Sekretarza. Do Twoich zadań należy:

- czuwanie nad przebiegiem debaty, kolejnością wypowiedzi i pilnowanie czasu wystąpień,
- udzielanie i odbieranie głosu dyskutantom (w przypadku, gdy ktoś przekroczy swój czas na wypowiedź lub naruszy obowiązujące zasady),
- udzielanie głosu publiczności,
- dziękowanie dyskutantom za ich wystąpienia,
- zarządzanie końcowym głosowaniem, które rozstrzygnie o wygranym stanowisku i przeliczanie głosów.

Następnie zapytaj członków publiczności, czy są wśród nich osoby, które opowiadają się za tezą debaty/przeciw niej. Poproś ich o użycie określonej funkcji, np. podniesienie kciuka/dłoni, w zależności od używanego narzędzia. Odnotuj uzyskane informacje.

Następnie wycisz uczniom mikrofony i poinstruuj ich o zasadach obowiązujących w trakcie debaty. Powiedz, że zgodnie z ustaloną w zespołach kolejnością wypowiedzi, osoba, która powinna zabrać głos, sygnalizuje to poprzez użycie określonej funkcji, np. podniesienie kciuka/dłoni, w zależności od używanego narzędzia; po skończeniu wypowiedzi poprzedniego mówcy, udzielasz jej głosu.

PRZEBIEG DEBATY OKSFORDZKIEJ:

- każdy z dyskutantów ma maksymalnie 5 minut na zaprezentowanie swojego stanowiska i argumentów; dyskutanci z obu zespołów występują na przemian; jako pierwsza głos zabiera osoba z zespołu popierającego daną tezę, następnie dyskutant z przeciwnego zespołu przedstawia swoje kontrargumenty; debatę kończy dyskutant przeciwny danej tezie,
- po zakończeniu wypowiedzi ostatniego z dyskutantów głos udzielany jest publiczności – naprzemiennie wypowiadają się zwolennicy i przeciwnicy tezy; członkowie publiczności mają maksymalnie 2 minuty na swoje wypowiedzi; aby wziąć udział w dyskusji należy zwrócić się do Marszałka z prośbą o pozwolenie na zabranie głosu:

– **offline** – wstając z miejsca, unosząc rękę i mówiąc: „Panie Marszałku/Pani Marszałek proszę o pozwolenie na udział w dyskusji”,

– **online** – poprzez użycie określonej funkcji, np. podniesienie kciuka/dłoni, w zależności od używanego narzędzia,

- w czasie każdego wystąpienia pozostali słuchacze mają prawo zażądać głosu:

– **offline** – wstając z miejsca, unosząc rękę i wykrzykując słowo: „pytanie” bądź „informacja”; jednocześnie aktualny mówca ma prawo odmówić wtrącenia, mówiąc: „nie, dziękuję”; słuchacz żądający głosu ma wówczas obowiązek usiąść bez słowa,

– **online** – poprzez zadanie pytania lub napisanie komentarza na czacie; dany mówca może zdecydować, czy odpowie.

DEBATA OFFLINE

GŁOSOWANIE

Na zakończenie dyskusji Marszałek zarządza głosowanie. Wszyscy uczestnicy debaty głosują za lub przeciw danej tezie. Głosowanie odbywa się poprzez podniesienie rąk. Sekretarz ma za zadanie przeliczyć głosy i przekazać wyniki Marszałkowi, który podaje je do publicznej wiadomości.

DEBATA ONLINE

GŁOSOWANIE

Na zakończenie dyskusji zarządź głosowanie. Poproś uczniów o wykorzystanie określonej funkcji, np. podniesienie kciuka/dłoni, w zależności od używanego narzędzia. Zapytaj o to, kto jest za, kto przeciw, a kto wstrzymuje się od głosu i przelicz głosy. Na zakończenie przekaz uzyskany wynik uczniom.

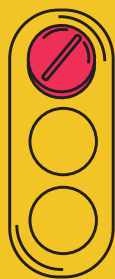
PODSUMOWANIE DEBATY OKSFORDZKIEJ

W ramach podsumowania porozmawiaj z uczniami o ich odczuciach i przemyśleniach związanych z udziałem w debacie. Następnie zastanów się wspólnie z uczniami nad tym, co zadecydowało o wyniku debaty i podziękuj za udział w zajęciach.

PYTANIA POMOCNICZE:

- Jak czuliście się w trakcie debaty?
- Co mogło wpływać na trudności w zabieraniu głosu na forum i przedstawianiu danego stanowiska?
- Jakie odczucia towarzyszyły sytuacji, w której trzeba było argumentować na rzecz lub przeciw stanowisku, z którym osobiście się nie zgadzało? W jaki sposób wpływało to na udział w dyskusji?
- Co mogło skłaniać do zmiany stanowiska?
- Jakie argumenty zadecydowały o opowiedzeniu się za danym stanowiskiem?

BEZ
CHEMII
NA DRODZE